

kan holde ut på fjellet. Oppfinnsomme over all måte, på alle vis er de.

Som kvinnene gjør de seg vakre og bruker parfyme — for *livets* skyld — bare med den forskjell at blomsten trekker til seg fluene, men «fruene» setter oss fluer i hodet.

Hvordan gjøre vandrings rikere, har T.T. satt som motto for sin dag her oppe. Og så åpner trønderne vårt syn for fjellets rikdom. Men først og fremst for de Trollheimske nunatakkers tapre garde, vekstene som trosset istiden.

Men så til slutt. — Er da alt likevel bare et ledd i matsynet? — Vekstene vil leve og ernære seg, få avkom, må blomstre og dufte vakrere bare for å gjøre det.

La oss gå tilbake til Vinje:

«Det strøymer på meg so eg knapt kan anda.

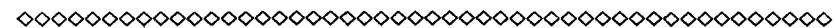
Ja, livet strøymer på meg som det strøymde,
når under snjo eg så det grønne strå.»

Slik taler skjønnhet og storhet til ånd, og skaper åndens storverk.

Slik tolker ånden «dagens strid!»

Fjellet viser oss det store i det lille, det viser oss livet, kampen for livet, matstrevet og alt det der, men også selve virkeligheten, den tidløse storhet og kraft. Så gir det oss også *harmonien* i det hele.

Og det er den som gir oss fjellets fred.

SKARVKLOVNINGEN

Av Emil Herje

Det er mange ganger jeg har kjent
— hvor fast mitt sinn er bundet
til en holme langt fra land,
til et solstreif over sundet,
tareskog og sandstrødd strand.

Og hver gang er det *Skarvklovningen* som ligger i teten blant alle de holmene og skjæra som passerer revy.

Skarvklovningen —.

Den tolv mil lange øyrekka fra Kya til Halten er kuv i kuv av værslitt stein. En må få lov til å bruke klisjeen gudsforlatt om den, og attpåtil stusser en over hvor treffende denne klisjeen er. Det vil si, den høver når en står i baugen på rutebåten og ser mot øygarden fra Frøyalandet, fra «Fast-Frøya». Men så reflekteres plutselig sollyset av ei kvit perle i grønt etui inne i gråheten: *Sula*.

Jeg husker søster Hanna en kveld vi lå inne på Vågsværsvaet og dro sei. Hun pekte utover. «Capri,» sa hun. Ikke mere. Jeg nikket ja, enda jeg aldri har sett Capri, for jeg visste at hun hadde gjort det, og at Capri er uttrykk for noe særskilt vakkert. Derfor nikket jeg.

Med det samme jeg nevner perle, flimrer et andet bilde forbi i bevisstheten. Det er like treffende som det om det gudsforlatte jeg nevnte ovafor. Du finner ikke perler ved å sette deg til å glo på en musling på avstand. Slik også med dem som bedømmer og dømmer Frøoyane etter synet en får fra et rutebåtdekk. Det er ikke

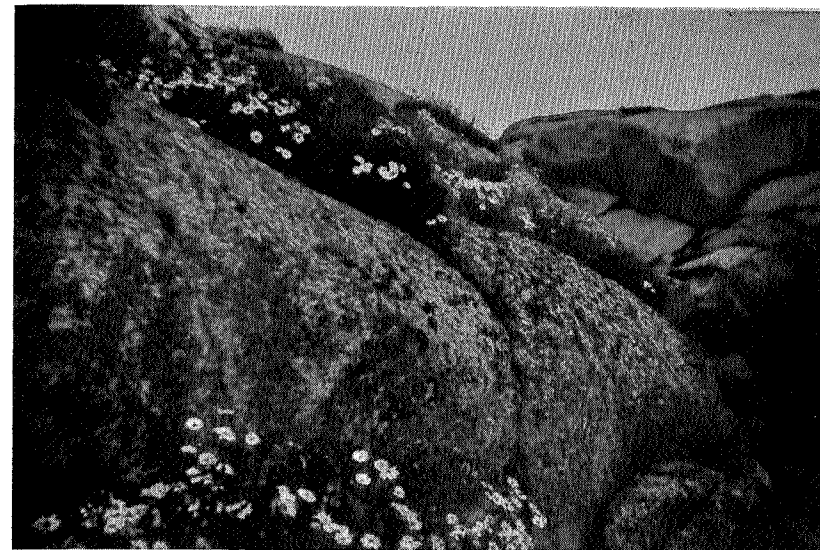
skallet som er perla. Den ligger godt gjømt i perlemorinnfatning innafor.

Mellom alle øysamlingene i Froanarkipelet ser du Sula på hva kant du ferdes. Med «øer omkring som fugleunger» skiller den seg ut i et merkelig skjær av lys, enestående og suverent. Og likevel: Enda har du bare fått et gløtt inn i muslingen, et glimt av perlemoret. Perla ligger så godt gjømt at det må en «perlefisker» til for å finne den. La meg få gå for perlefisker et øyeblikk, så skal jeg vise deg perla. Det er *Skarvklovningen*.

Du blir med meg i båt, og vi trenger godt vær. Skarvklovningen har Atlanterhavet til nærmeste granne, og det kan ha et arrig sinn. Rynkene skal ikke være store før de lukker alle innganger til Skarvklovningen med dirkefritt lås. Men nå, sommers dag, er havet som regel godlynt.

Vi nærmer oss en utholme. Jeg peker. Med innmari høytid i stemmen sier jeg: *Skarvklovningen*. I øyeblikket som følger nyter jeg forundringen, overbærenheten og skuffelsen i blikket ditt. — Jasså —? Er *det* Skarvklovningen? — Ja, der er den. Vi måler karakterstyrke et par minutter. Jeg holder tett med mitt, og du prøver å finne *andre* gode sider hos meg. Du er real slik.

Så begynner Skarvklovningen å kle seg til ære for deg. Den laksrøde granitten tenner tusen kvartskrystaller og breier ut et teppe av oransjefarga lav. Enn slike farger, sier du. Nå braser «innbyggerne» ut fra sine krypinn: Teister, svartbakk, sing og terner, tjell, klakktjell og prestekraver, breivinga, langbeinte hegrer. En enkelt e-fugl som er plaget av nerver blir revet med. De fleste av dem er udannet nok til å bli i si seng. Hver synger med sitt nebb og lager et interessant orkester. Trolltaren stikker hodene opp av den godmodige dønningen i små gnistrende gullrøde blink og dukker like plutselig under igjen med en klekk, blarende lyd. Under protest fra fugleskya over oss stiger vi i land. Jeg bier på deg, for du som er debutant, eller skårunge for å holde oss til terminologien her vi er, du trør forsiktig. Du har ett og annet å se på også, for det er ikke nakent berg der du trør. Slik fruktbar forening av elementene stein, luft og vatn er du ikke vant til oppe i fjellvatnet ditt. Jeg skynder på deg, for slipper du til med spørsmål nå, da spør

Skarvklovningen. I revnene kun er det vårliv å se

Olaf Bjerke

du fort mere enn jeg kan svare på. Det skal noe til fagmann til for å greie floraen i fjæra. Jeg har tenkt på dette mange ganger: Hvorfor er kravet om kjennskap til sjøfloraen lik null i kystlandet Norge? Det vokser sikkert like mange tonn tang og tare her som det vokser «urter på marken». Og kommer det an på verdiene, så slår prisen på tørr tare grundig kveiteprisen i dag. På Skarvklovningen kan du samle et herbarium tilstrekkelig til realskoleeksamen på ti rutemeter.

Jeg skynder på som sagt, og du river deg laus og kommer. Men du stanser igjen. — Blomster? sier du. Du står framfor ei jordlaus sprekk i granitten. Ja. Det er en tust strandnelliker som nikker velkommen. Og der — og der. Du begynner å se rundt deg. Det var da svært så mye blomster. Nå lar jeg Skarvklovningen slippe laus på deg. Jeg stikker av i stillhet uten at du merker der. Jeg går vestover, ned på svaberga og plukker noen terneegg. De er gode til smørbrødene og kaffen lenger ut på dagen. Nå vil jeg ikke møte deg før du har arbeidd deg gjennom den ekstasen *landfloraen* kom-

mer til å bringe deg opp i. Jeg vil møte deg igjen når du endelig står som et monument, et seglmerke, eller som en stake oppe på toppen og vendt mot Atlanterhavet, alt etter den fasing din korpus har. Å se åpne Atlanterhavet framfor seg stående med begge beina i et blomsterbed er rart.

Jeg setter meg ved et e-fuglreir og bier på deg. Vi er så gode venner ea og jeg. Nå — kanskje ikke like gjensidig, men jeg blir tålt. Hun ser på meg og spør med heile den lange maska om det er nødvendig å bli så lenge at jeg må sitte. Dunteppet stikker fram i en silkemjuk, grå krans rundt henne. Jeg veit sjøl at det er tungt å rive seg laus fra ei så varm seng. Mi dyne er fylt med e-dun fra Sula. Bare ligg rolig, du mor. Det er da to meter mellom oss, så vær trygg.

Joda, hun roer seg, men jeg har ei kjensle av at hun ligger og ønsker meg dit pepperen gror. Oppdraget hennes er så viktig at hun liter på ingen, overlatt til seg sjøl som hun er av ham som skulle være til trøst og vern, make og far.

Bergveggen over oss er stukket med blomsterkvaster. *Jord* merker jeg lite til, bare grønne bladrosetter og blomster. Nei, snakk ikke om jord her på nordsida av Skarvklovningen. Hver eneste vinter går Atlanterhavet inn for storreingjøring. Det som er igjen om våren er bare sprekkene i granitten og noen trådtynne røtter med tagger og klør, eller noen frø med uteksperimenterte haker til å klore seg fast. Men så kommer våren. Det blir plankton i sjøen og åte, og herlige dager for hærskarer med fugl. De fråtser i overdådigheten til de ikke orker å åpne nebbet lenger. Med den siste rest av vengekraft strever de seg opp i land og setter seg på hver en knatt og hylle. Her sover de og fordøyer, og det er ikke noe tre av på naturens vegne. Røttene nede i sprekkene får det de skal med jevne mellomrom. Det er resultatet av samspillet mellom fisk og fugl og overlevde planterøtter jeg sitter og ser på.

Nå kommer du. Du står oppe på Klovningen og ser utover havet. Du står lenge slik, og jeg forstyrrer deg ikke. Du står i et bed blomster. Til knes i blomster. Granitten gnistrer rundt deg, og laven skinner gullgul. Det er ei vakker ramme. Så roper du. Det er så langt ut til horisonten at du roper. Litt smalder lager dønningen

også her på nordsida. — Ja, svarer jeg lavt, for det er ikke langt mellom oss. Ea har sett deg for lenge sia.

«Det er fantastisk,» roper du. «Jeg går og vasser i et steinbed mere praktfullt enn jeg noen gang har sett maken til.»

Nei, ikke du. Men jeg har opplevd det mange ganger. Her på Skarvklovningen klatrer blomsterveggen som en brann fra fjæra i sør, opp hamrene, over pyntene og ned i sjømålet like inn i kjeften på Atlanteren. En blomstrende stein i et verdenshav — *det er Skarvklovningen.* —

Nå har du fått forklaring på navnet. Du har sett at holmen er kløvd i to nokså like deler — vertikalt delt heter det i byggefaget. Når Kristian er med meg, tar han skoene av og hopper bort i den andre «leiligheten» på sokkelesten. Det tør ikke jeg. Jeg labber ned i fjæra og opp igjen på sørsida. Det må du også. Det drar en liten dønning fra nord til midtveis inn i kløfta. Det merker *du* fort. Plask og sug og små drønn multipliseres oppe i berghamrene, men noe *støkk* får du ikke i dag. I granittveggen på vestsida av kløfta er det tre hyller. De er «bortleidd» til hegrefamilier. For tre år sia var det pussig å se bortpå dem. På øvste hylla hadde familien nesten voksne unger, på den neste var de såvidt ute av egg, og på nederste hylla lå det fire blåkvite, uklekte egg.

Tjelden kvinker og prøver å narre oss på rypemaner. Svartbaken har funnet på å reire utidig nær kaffegrua vår. En nysgjerrig våghals av en unge kravler opp på berget og ser *ned* på oss. Da varsler måsemor ga-ga-ga-det er farlig, og vesle påsan piler inn under en dusk balderbrå og røde praktstjerner.

Jeg koker kaffe og terneegg til deg. Kaffevarme hjelper du meg med. Du kløver fliser av ei rakfjæl og forundres over materialet. Mahogni? spør du. Ja. Eller teak, eller balsa. Det reker så mangt herute i Golfstraumen. Spansk kork er også godt brenne. Hent et fange kork i tangfjæra du så på lesida av klova.

Mens vi sitter og drikker kaffen og renser terneegg, begynner du å snakke. Du bruker mange adjektiver. Jeg nikker og streker under dem som passer best.

Du kommer visst igjen til Skarvklovningen, du, sier jeg i en pause. Du smiler overbærende til meg. For et spørsmål!